

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

6 квітня 2010 року № 13 (333)

ЧАС ВИПРОБУВАНЬ

Світлина Богдана ЗАХАРЯКА

"НАПРЯМ РЕФОРМ":

ЯК ЗНАЙТИ ТУМБОЧКУ

Олександр ПАЛІЙ,
політолог, кандидат політичних наук

Нещодавно один із видних регіоналів Борис Колесников заявив, що "якщо уряд не піде на реформи, то це буде самогубством. Розуміння цього є і в президента, і в прем'єра".

Було б добре, якби це було саме так.

Між тим, Президент Янукович щойно поставив завдання Комітету з економічних ре-

форм підготувати не пізніше ніж упродовж 60-и днів проект програми економічних реформ.

Цим підтвердивши очевидний факт – після чотирьох років Януковича на чолі уряду та серії виборчих кампаній у регіоналів не існує такого плану. Очевидно, для його підготовки досі не знаходилося 60 днів.

Микола Азаров заявив, що його уряд проведитиме реформи тоді, "коли суспільство буде до них готове". На сьогодні виділяються чотири напрями таких "реформ".

Перший з них – спроба знизити ціни на газ. Мета шляхетна. Однак при цьому уряд "за ціною не стоїть". В обґрунтуванні наміру здачі газотранспортної системи уряд вдається до цитування опитувань громадської думки маловідомих соціологічних фірм.

Протягом тривалого часу Партія регіонів вимагала референдуму щодо вступу до НАТО, однак нині без жодного референдуму намагається вирішити, можливо, ще більш важливе питання.

Здача газотранспортної системи, збудованої поколіннями українського народу, є не питанням цього уряду, тим більше, з його сумнівною легітимністю. Це питання усього народу.

Українські переговорники в діалозі з Росією виглядають як аборигени, що за брязкальця вимінюють золото і власну країну. Опозиція, до речі, мала б домагатися референдуму.

Інший член уряду Володимир Семиноженко пішов далі, говорячи про необхідність

входження України до "союзної держави" з Росією і Білоруссю.

Про діяльність "союзної держави" останніми роками відомо переважно з перебігу конфлікту між білоруським і російським керівництвом.

Закінчення на 3-й стор.

ДО "СОЮЗУ" НЕ ЗАХОТІЛИ

Парламент на своєму засіданні 1 квітня відмовився розглядати постанову про приєднання до Єдиного економічного простору з Білорусією, Росією та Казахстаном.

За включення цієї постанови проголосували лише 77 депутатів.

Авторами постанови про участь України в формуванні ЄП та розвитку взаємовигідного економічного співробітництва є комуністи Петро Симоненко та Ігор Алексєєв.

Верховна Рада також відмовилася проводити парламентські слухання про перспективи вступу України в митний союз з Білоруссю, Казахстаном і Росією.

За проект постанови про проведення 21 квітня 2010 року парламентських слухань з питання вступу України в митний союз проголосували 218 народних депутатів з 412, повідомляє Інтерфакс-Україна.

Для ухвалення результативного рішення необхідно мінімум 226 голосів народних депутатів.

Михайло
СИДОРЖЕВСЬКИЙ

ЧАС ВИПРОБУВАНЬ

ГІДРА СТАЛІНІЗМУ

У сусідній країні все вище піднімає голову гідра сталінізму. Чи неосталінізму? Оскільки йдеться, вочевидь, не лише про вшанування пам'яті і заслуг "вождя всіх народів", але і про реанімацію епохи сталінізму. Принаймні, її деяких характерних особливостей. Епохи, котра явила світові державний терор небачених масштабів і призвела до драматичних для всього людства сценаріїв кривавого двадцятого століття.

Як повідомили російські засоби масової інформації, влада Москви вирішила встановити на вулицях російської столиці, з нагоди відзначення шістдесят п'ятої річниці перемоги Радянського Союзу над нацистською Німеччиною, стелу з зображенням портрета Сталіна.

Хтось скаже, що це недобрий жарт. Адаже реанімувати найкривавішого диктатора минулого століття, возносити його в ранг російських державних символів – це не лише зневажити десятки мільйонів безневинних жертв комуністичного

експерименту, а й кинути виклик усьому цивілізованому світові. Як сумістити двадцять перше століття – з його драматизмом і випробуваннями – із поверненням до символів найчорніших у новітній історії часів? І яка в цьому потреба – для російської влади?

Між іншим, нинішній прецедент із портретами Сталіна – не виняток, а, скоріше, тенденція. Недобра тенденція, яка вкотре засвідчує, що російське суспільство щодали дужче слабує на коричнево-червону хворобу. Демонстративні марші бритоголових на вулицях російських міст, численні випадки побиття і непоодинокі трагедії з убивствами людей в Росії лише за невідповідний колір шкіри і розріз очей, культивування гасел на зразок "Россія – тільки для руських" – все це реалії Росії теперішньої, Росії путінської. Це, зрештою, пропаганда і практика неонацизму – якщо називати речі своїми іменами. І характерно, що російська дер-

жава не лише не забороняє подібних прецедентів, а й – за покровительства окремим високим чиновників – сприяє тому, аби коричнева бацिला набирала сили у російському суспільстві.

І чого чекати від країни, громадяни якої, і їх не так мало, – моляться не лише зловісним коричневим, а й кривавим червоним богам?

Нагадаю, що влітку минулого року на одній із московських станцій метро було привселюдно відкрито, після реставрації, пам'ятну дошку з барельєфом вождя всіх народів і написом "Нас виростил Сталін, на верність народу на труд і на подвиги нас вдохновил". Протести з боку демократичних сил Росії, як і реакція цивілізованого світу, виявилися доволі кволими. Два місяці тому в російському Волгограді, до ювілею Сталінградської битви, послідовники генералісімуса пішли ще далі – було поставлено на конвеєр виробництва газованої води у пляшках із

наліпками – портретами Сталіна і радянських маршалів Жукова і Рокоссовського. А комуністи Саратова теж вирішили долучитися до процесу реанімації тирана – заходилися збирати кошти на пам'ятник радянському сатрапу. А відтак уже й білоруські комуністи оголосили про збір коштів для аналогічного проекту в Мінську.

Далі, очевидно, буде.

Прикриваючись брехливими тезами про історичну правду і накидаючи заявлені ідеологеми про загальнослов'янські цінності та євразійські імперативи, Москва – поки що вустами найодіозніших політичних персонажів – фактично пропонує переписати драматичну історію двадцятого століття. Переписати в оновленій радянській версії, додавши до покритої нафталіновим струпом сталінсько-брежнєвської доктрини кілька новітніх штрихів.

Характерно, що сита Європа мовчить. Хоча на диво активно відреагувала на офіційне визнання національним героєм в Україні Степана Бандери. Така от сумнівна вибірковість чомусь панує у європейських столицях: вказувати українцям, кого їм вважати своїми героями, і гидливо затулюючи носи, заплещувати очі на рецидиви неосталінізму в Росії.

13

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2010 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2010 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 4,00 грн., на 3 міс. – 12,00 грн., на 6 міс. – 24,00 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

4 820102 210017

ЗВЕРНЕННЯ

Конгресу Українських Націоналістів
до Президента України Віктора Януковича

Пане Президенте!
Конгрес Українських Націоналістів звертається до Вас з вимогою не згортати процесів відродження історичної пам'яті українського народу, започаткованих Вашим попередником на посту Президента України Віктором Ющенком.

Як стало відомо, Інститут національної пам'яті України, очолюваний шановним науковцем, видатним державним діячем, головою Всеукраїнської ветеранської організації Ігорем Рафаїловичем Юхновським, віце-прем'єр-міністр з гуманітарних питань В.Семиноженко збирається фактично знищити. По-перше, інститут хочуть підпорядкувати Державному комітету архівів України, головою якого є комуністка О.Гінзбург, відома скандальними історіями зі знищення важливих архівних документів. По-друге, за ініціативи депутата від Партії регіонів В.Колесніченка уряд планує змінити голову Інституту національної пам'яті на відомого українофоба, спадкоємця псевдонаукової радянської історіографії А.Чайковського.

Ми переконані, пане Президенте, що такі сумнівні зміни призведуть до вихолощення внутрішнього змісту Інституту національної пам'яті та зупинять процес очищення української історії від великоросійських імперських трактувань.

Інститут національної пам'яті під головуванням Ігоря Рафаїловича Юхновського займається дослідженням історії України, її трагічних сторінок в часи голодоморів та репресій, опираючись на розсекречені архівні документи та свідчення

очевидців. Ці дослідження позбавлені тенденційності, стороннього впливу інших держав, зокрема Росії, яка тривалий час нав'язувала своє імперське бачення української історії.

Нам дуже прикро, що ганебні ініціативи зі знищення Інституту національної пам'яті йдуть від членів пропрезидентської правлячої партії, яка неодноразово заявляла про бажання об'єднати Україну. Однак згуртування нації можливе лише на основі правдивої історії та самоповаги, а не накинутої зовні імперської брехні та підлабуництва. Такий шлях вже успішно пройшли Польща, Литва, Латвія, Естонія та інші посткомуністичні країни, що дало їм змогу вийти на новий рівень розвитку, повернути гідність власного народу та стати рівноправними членами європейської спільноти.

Конгрес Українських Націоналістів сподівається, що Ви як Глава держави не допустите знищення важливих інституцій, діяльність яких спрямована на зміцнення Української державності та консолідацію української нації.

Сподіваємося, що Вам вдасться подолати українофобські настрої та дії окремих представників провладної більшості, таких як віце-прем'єр-міністра В.Семиноженка, міністра освіти і науки Д.Табачника, народного депутата від Партії регіонів В.Колесніченка, члена КПУ, голову Держкомархіву О.Гінзбург та інших.

З повагою,
Олексій ІВЧЕНКО,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ЯНУКОВИЧ ВИЛАЯВ СЕМИНОЖЕНКА

Президент Віктор Янукович вважає, що віце-прем'єр Володимир Семиноженко не мав права заявляти про можливість союзу України, Росії і Білорусі.

Такий висновок можна зробити із заяви Януковича, яку в четвер наводить його прес-служба.

"Україна активно інтегрується в Європейський Союз. І цей стратегічний напрям держави. І вся проблема полягає у не зовсім точному висловлюванні Семиноженка. Думаю, що віце-прем'єр повинен зважати на це і на майбутнє врахувати."

"Чи існує право на дискусію з цього питання? Для мене як для президента – ні. Для усіх, хто представляє владу, – ні. І це категорично", – підкреслив він.

"Що стосується усього суспільства – політологів, експертів, журналістів, просто громадян, то тут, шукаючи відповідь на запитання, слід керуватися одним словом – демократія", – зазначив він.

Янукович також наголосив на свободі преси.

"І ми не диктуємо пресі, які теми дискутувати, а які – ні. Бо це було б неправильно. Інша річ, що коли високі державні чиновники беруть участь у дискусіях у пр-

мому ефірі, то вони повинні дуже скрупульозно зважувати кожне своє слово, бо вони висловлюють державну позицію", – підкреслив Янукович.

Він розповів, що мав розмову на цю тему з віце-прем'єром Семиноженком.

"Без сумніву, Володимир Петрович розуміє і підтримує стратегічний напрям держави. І вся проблема полягає у не зовсім точному висловлюванні Семиноженка. Думаю, що віце-прем'єр повинен зважати на це і на майбутнє врахувати."

Віце-прем'єр повинен ще раз чітко і ясно висловити свою позицію про його ставлення до Конституції та до пріоритетів державної політики. І на цьому інцидент має бути вичерпано", – зазначив він.

"Я проти того, щоб роздмухувати зараз цю тему. Треба зосереджувати зусилля на основному – треба йти вперед. Долати кризу і робити все, щоб підняти рівень життя українців до європейського", – додав Янукович.

Він наголосив, що "є незалежна істина – Україна незалежна суверенна держава".

УНІАН

КУН У ДІІ

ГАНЬБА УКРАЇНОФОБАМ!

Київська міська організація КУН
прийшла під Верховну Раду з вилами

Минулого чистого четверга символ національного спротиву українців – селянські вила були встановлені навпроти Верховної Ради та продемонстровані коаліційним "тушкам". Пікетувальники у такий спосіб нагадали про природне та невід'ємне право українців боронити незалежність та територіальну цілісність держави, українські цінності та національну пам'ять.

Пікет проведено у відповідь на продовження перебування одіозного українофоба

та казнокрада Д.Табачника на посаді міністра освіти та науки, неоднозначних висловлювань віце-прем'єра Семиноженка про доцільність союзу з Росією, спроби знищення Інституту національної пам'яті та незаконного ув'язнення Миколи Коханівського.

Усі вимоги пікетувальників були неодноразово оголошені через гучномовець під час просування коаліційних "тушок" до своїх робочих місць.

Прес-служба КМО КУН

На фото вгорі: вимоги пікетувальників озвучує заступник голови КУН В.БОРЕЙЧУК; внизу: активісти Конгресу під час пікетування під стінами ВР.

МОЛИТОВНЕ ПІКЕТУВАННЯ У ВІННИЦІ

Вже двічі у Вінниці декілька десятків священників та мирян УПЦ КП з молитвами пікетували обласну державну адміністрацію та обласну раду, вимагаючи повернути Українській Православній Церкві Київського Патріархату чотири храми, відібрані УПЦ (московського патріархату).

Не могли залишатися осторонь і ми, члени КУН, ВЛУЖ. Оскільки багато з нас греко-католики, був з нами і настоятель Храму Покрови Пресвятої Богородиці УТКЦ о. Михайло Волошин.

Влада вкотре проігнорувала наші вимоги. Якщо першого разу прислали чиновника середньої руки, який не спромігся нічого сказати, то на другий раз не придумали нічого мудрішого, як звинуватити священників УПЦ КП у тому, що вони відправили своїх вірних під колеса міського транспорту.

Зате захисників народу – міліції, зібрали ой як багато.

Українці воліють молитися рідною мовою на рідній землі – однак влада і досі є неукраїнською.

Допоможи, милосердний Боже, перемогти справедливості!

Прес-служба Вінницької ОО КУН

ВІТАЄМО

Засилаємо найщиріші вітання з нагоди 50-річчя члену Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів, голові Чернівецької обласної організації КУН Віктору ЛЮТИКУ.

У нашій партії Вас знають як людину волюву і доброзичливу, яка користується авторитетом і повагою. За Вашими плечима – багаторічний досвід і визнання. Ваша принципова позиція відома усім і викликає глибоку шану. Ми раді тим, що нам випала можливість працювати разом з Вами.

Бажаємо шановному ювілярові міцного здоров'я, сімейного добробуту та великого щастя.

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Пшевлюцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятко Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютюк Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

Щойно білоруський президент Олександр Лукашенко заявив: "Все, що ми сьогодні робимо, спрямоване на забезпечення нашої держави та збереження її незалежності, це є найважливішою проблемою, яка сьогодні вирішується".

Природно, ми розуміємо, що бути сьогодні Білою Руссю не так просто, незалежність не так просто дається, але ми повинні зробити все, щоб зберегти свою державу.

Білоруси шукатимуть щастя там, де до них нормально ставляться, приймають, поважають, де платять гідно. Думаю, ви розумієте, про що йде мова... Народ заслужив, щоб мати на цій планеті свій шматок землі...

Необхідно, щоб наші діти й онуки потім не дорікали нам, що ми не зберегли і не передали їм у спадок цю землю. От проста логіка нинішніх подій".

По суті, агітація за будь-яку "союзну державу", тим більше з боку посадової особи, означає заклик до порушення суверенітету України, що має дуже одностайне визначення в українському законодавстві.

Другий напрямок реформ "уряду тушок" полягає в спробах отримати позички, зокрема черговий транш на 5 мільярдів доларів від МВФ. Після того, як Янукович левову частину своєї виборчої кампанії збудував на критиці боргової політики уряду Тимошенко, це виглядає особливо показово.

Тоді регіонали у відповідь на запитання, де вони знайдуть гроші на соціальні стандарти, з гумором відповідали, що "в тумбочці". Виявилось, що "тумбочка" знаходиться у того ж МВФ. Тим часом на внутрішньому ринку уряд уже запозичив кілька мільярдів гривень.

Третій "напрямок реформ" зводиться до намірів обмежити соціальні видатки. По суті, це означає перекладення хиб державного управління, результатів корупції та наслідків реформ на населення.

Зокрема, уряд вирішив розглянути можливість знизити дефіцит Пенсійного фонду шляхом збільшення пенсійного віку для військовослужбовців та жінок. Можливо тому, що в нинішньому керівництві обмаль і тих, і інших.

Крім цього, пропонується вивчити можливість введення обмежень на виплату пенсії працюючим пенсіонерам і на максимальну пенсію, призначення виплат дострокових пенсій до досягнення пенсійного віку, а та-

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ЧАС ВИПРОБУВАНЬ

"НАПРЯМ РЕФОРМ": ЯК ЗНАЙТИ ТУМБОЧКУ

кож заморожування спеціальних та пільгових пенсій, які нараховуються з держбюджету.

Регіонали, які торік виступали за негайне підвищення соціальних стандартів, тепер перенесли підвищення на кілька місяців. Чи є гарантія, що знову не перенесуть? І що це будуть за стандарти в нових інфляційних умовах?

При цьому влада наважується говорити, що вона порушує Конституцію для того, щоб "нагодувати людей". Забуваючи, що це люди годують її, і досить жирно.

Усі ці заходи приправляються обіцянками про 50 мільйонів громадян України 2020 року та про входження України до двадцятки найрозвиненіших країн протягом найближчих десяти років.

Демографи стверджують, що отримати 50 мільйонів обіцяних Януковичем громадян України до 2020 року можна виключно за рахунок кількох мільйонів іноземних прибульців.

Якщо нині в Західній Європі ВВП на душу населення в кілька разів більший, ніж в Україні, то щоб її наздогнати, розвиваючись навіть у кілька разів швидшими темпами, потрібно буде до 100 років. Але ми вже цього не перевіримо, як і Янукович з Азаровим.

Нещодавно Віктор Янукович обіцяв наздоганяти Росію. Яка сама під впливом реалій кризи вже відмовилася від амбітної цілі наздогнати Португалію та подвоїти ВВП з 2003 до 2011.

Президент Янукович створив спеціальний антикорупційний комітет. При цьому ледь не кожен другий міністр "уряду тушок" свого часу фігурував у корупційних скандалах. Не кажучи про те, що на реформаторів у цій команді "професіоналів" з досвідом "занепаду совка" й розподілу народної власності схожі заледве декілька чоловік.

По суті, реформаторами сьогодні виступають ті, хто протягом десяти років на вищих посадах не робили видимих спроб реформування. І значною мірою тому країна й нині перебуває там, де перебуває.

Нарешті, четвертий напрямок "реформ" – гуманітарна сфера. Обіцянки регіоналів розділити особисті погляди нового міністра освіти Дмитра Табачника і його професійну діяльність виявилися лише обіцянками.

"Реформи" у гуманітарній сфері просунулися найдалі й звелися, насамперед, до відновлення внутрішніх екзаменів у вишах. Це, по суті, повертає повномасштабне хабарництво у

процес вступу під гаслом автономізації ВНЗ.

Тим часом, за даними фонду "Демократичні ініціативи", 78% абітурієнтів оцінює незалежне оцінювання як ефективний засіб боротьби з корупцією, а 72% їхніх батьків довіряють ЗНО як ефективному способу справедливого відбору до вищих навчальних закладів.

Протягом останніх років чимало вступників отримали особистий досвід здобуття безоплатної вищої освіти – без хабара і "телефонного права".

Крім створення "піраміди" хабарів, ця "реформа" досягати не менш суспільнонебезпечної мети. Адже надаватимуться переваги менш здібним і більш корумпованим абітурієнтам; таким чином, деморалізуватиметься потенційна українська еліта на самому етапі її зародження, створюватимуться умови для вступу волонтеристськи визначених осіб.

Кожного року в життя вступають нові покоління українців. Автори цих "гуманітарних реформ" прагнуть принизити їх до зрозумілого для себе рівня. Усе це, безумовно, знижуватиме ефективність Української держави.

Новий міністр освіти Дмитро Табачник взявся ретранслювати на молоде покоління українців

свої оригінальні історичні погляди, зобов'язавшись самотужки вичитувати всі підручники з історії.

Як виходить з натяків Дмитра Табачника, він має намір вписати в підручники, що Степан Бандера співпрацював з фашистами, хоча навіть посол Польщі цей факт заперечує.

Крім того, Табачник назвав "брехнею" те, що на Західній Україні в XIX столітті був менший національний тиск на українців, ніж на Східній.

Навряд чи підручник, затверджений Табачником, зможе пояснити, чому сотні українських діячів із Наддніпрянини, яких українську діяльність ув'язнювали чи засилали в Росії, починаючи від Грушевського й Антоновича, могли відкрито працювати на Галичині.

Масоване видання "виправлених" підручників під приводом того, що старі "заважки" для дітей, має на меті максимально зацементувати національні комплекси меншовартості, які руйнуються кожним новим поколінням українців.

Тепер з молоді, за старими імперськими лекалами, намагатимуться зробити покручів, які зневажають власну країну та її шлях до свободи, привити віруси байдужості, корупції та зради. По суті, це є продовженням політики культурного геноциду українців і фіксацією результатів фізичного геноциду.

До того ж, все відбувається на тлі реальних політичних репресій нової влади, тобто переслідування студентів-учасників "анти-Табачної" кампанії за їхні політичні погляди та заохочення владою штрейкбрехерства.

Тож "гуманітарні реформи" нової влади пішли значно далі, ніж решта реформ, де ще й програма не готова, і законопроекти не написані.

Більш ніж красномовною ілюстрацією ситуації, в якій опинилася країна, є кримінальна статистика. За даними міліції за січень-лютий цього року (тобто виборча кампанія і її підсумки), в Україні злочинність виросла на 20% порівняно з минулим роком.

Як відомо, під час Помаранчевої революції в Києві, за даними тієї ж міліції, злочинність знизилася на третину, попри те, що в столиці постійно перебували на кілька сотень тисяч людей більше, ніж зазвичай.

Країні, безумовно, потрібні реформи. Не менше їй потрібні реформатори, які мають хист, позитивний ринковий досвід, щеплення від клеptomанії і хоч трохи любові до країни.

Олександр ПАЛІЙ,
політолог, кандидат політичних наук.
"Українська правда"

Шевченківський районний суд ухвалив рішення ув'язнити активіста АнтиТабачної кампанії, члена Конгресу Українських Націоналістів Миколу Коханівського на 2 місяці як запобіжний захід утримання.

Українські націоналісти вважають, що таке рішення суду – це крок до повернення в часи тоталітарної доби, коли мільйони українських патріотів були безвинно репресовані.

"Рішення суду базувалося лише на свідченнях Віктора Вороніна, який сам і спровокував конфлікт, тримаючи в руках плакат: "Наці, руки прочь от Табачника", та вигукував образливі гасла на адресу студентів, які вимагали звільнення Табачника", – каже заступник голови Конгресу

БРУДНА ПРОВОКАЦІЯ

Нова влада розпочала репресії проти активіста АнтиТабачної кампанії Миколи Коханівського

М. КОХАНІВСЬКИЙ

Микола Коханівський звернувся до помічника Табачника В.Вороніна припинити провокацію, але той у відповідь розпочав

Українських Націоналістів Володимир Борейчук.

Свідки інциденту розповіли, що Микола Коханівський

бійку. "Коханівський змушений був захищатися", – наголошує В.Борейчук.

Націоналісти також занепокоєні, що суд не взяв до уваги свідчення осіб, які були безпосередніми свідками сутички на пікетуванні.

Володимир Борейчук вважає, що таке рішення суду може бути пов'язано із активною громадянською позицією Миколи Коханівського, зокрема його діяль-

ністю, спрямованою на очищення столиці України від пам'ятників катам українського народу.

"Сьогодні українці повинні консолідуватися, зберегти демократичні здобутки Віктора Ющенка і не допустити повернення авторитаризму", – наголошує Володимир Борейчук.

Нагадаємо, що 17 березня під час АнтиТабачної акції під стінами Міністерства освіти і науки України помічник Табачника Віктор Воронін, тримаючи в руках плакат з написом "Наці, руки прочь от Табачника", спровокував і розпочав бійку з Миколою Коханівським, в результаті чого проти члена Конгресу відкрито кримінальну справу за статтею хуліганство.

Прес-служба КУН

РОЗДУМИ ВІЙСЬКОВИКА

КОГО І ЩО МИ ЗАХИЩАЄМО

Після довгого океанського походу наш бойовий корабель повертається до місця постійного базування – у Севастополь. Свій курс, як завжди, штурман звірив по маяку на мису Сарич, над яким майорить Державний прапор РФ. Цей навігаційний об'єкт, як і багато інших, силоміць захопили та утримують, незважаючи на те, що всі вони є власністю Української держави, російські морські піхотинці.

Моряки кормової швартової команди, у складі якої перебуваю і я, вдивляються в берегові обриси, виявляючи на горизонті нові споруди та інші зміни, що відбулися за час нашого перебування на бойовому чергуванні.

Починаючи з бухти Омега, узбережжя стало щільніше замуrowаним химерними, у два-три поверхи і більше, "хатинками", розкішними котеджами нових господарів не лише держави, а всього нашого життя. На власному досвіді влітку ми переконались, що до акваторії моря, аби викупатись у спеку, стає все важче проникати через зведені там височезні огорожі, паркани та кордони знахабнілих охоронців.

...На траверзі з правого борту раптом постали будівлі на березі Артилерійської бухти. Розкішні бари, магазини, всілякі контори вигравали яскравою палітрою реклами та відомчих вивісок.

– Не бачу нашої Вітчизни, – приклавши долоню до брів, зауважив з гумором мій товариш – молодий матрос контрактної служби.

– Оце вона і є. Тільки нова, буржуазна, – вніс я уточнення.

За живою бесідою про конституційний обов'язок захищати Вітчизну непомітно порівняли з Приморським бульваром. Над ним зухвало, з викликом височить "Дом Москви", а поруч – берегові об'єкти російського Чорноморського флоту. Далі постали виробничі корпуси та берегові підйомні крани колишнього "Севастопольського морського заводу". Його прихватував олігарх, колишній міністр закордонних

Вид на Приморський бульвар у Севастополі

справ України Петро Порошенко. Підприємство доведено до банкрутства, а тисячі його працівників уже викинуті на вулицю.

Такого жорстокого ставлення до людей ми не бачили навіть в державах сталого капіталізму, в яких побував наш корабель. Там би того Порошенка за такі діяння робітники самого довели б до банкрутства. А тут мертва тиша.

...Переводимо погляд ліворуч, а там – горизонт затулили велетенські цистерни зернового терміналу, власники якого – Рінат Ахметов, Віктор Янукович та головний парламентар Севастополя Валерій Саратов. Незважаючи на спротив севастопольців, зібравшись вони прибудувати ще і термінал вугільний, щоб збільшити приток капіталу на власні рахунки.

То що ж ми тоді охороняємо? – не переводячи погляду від багатомільйонної приватної нерухомості на узбережжі, чи до самого себе, а може і до нас, звернувся все той же матрос-контрактник.

Бійці швартової команди, як вмели, так і провели урок політграмоти, пояснивши товаришу, що в нинішніх умовах ми в дійсності захищаємо не Батьківщину, як тлумачать командир, а своїх експлуататорів – власників кримінального капіталу та їхні багатства – не лише ті, які бачимо на березі, а також і ті, що зберігаються в банках іноземних держав та в офшорних територіях.

Так черз до болю гострі роздуми дійшли

до колективного висновку про те, що сьогодні ми, військовики, дійсно захищаємо надбання, майно і землю багатіїв, а не Батьківщину. Бо Батьківщина – це, на наш розсуд, територія, де народилась людина і, окрім батьків, має там щось своє, власне. А у рідні багатіях з нас новітні глитаї з допомогою продажних суддів та прокурорів "на законних" підставах, як вони стверджують, відібрали навіть землю, котру ті отримали на паї. І якщо раніше на цій землі вони гнули спину в колгоспах на комуністичну буржуазію, то зараз – на комуно-кримінальну, котра по-бандитськи узурпувала владу в Україні і п'є з неї кров.

Ніколи не забуду руки, порепані від холодних вітрів, з пальцями, покрученими від важкої праці на плантаціях цукрових буряків, нині покійної моєї бабусі. Тепер такі ми стають руки і моєї мами, такої ж батрачки, як і бабуся. Та і ми – безправні кріпаки, тільки військові бо, як і міліція, СБУ, суди, прокуратура, охороняємо не Вітчизну, не народ свій, а його гнобителів та їхні мільярдні статки, тільки за кошти українських громадян.

Тут є над чим замислитись. Бо щось "не у ту степь" завели верховні очільники нашу державу, слідуючи нібито курсом суверенітету, незалежності, цілісності і справедливості...

Матрос В. ЖЕЛЕЗНЯК,
м. Севастополь

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

БУДЬТЕ ПРОКЛЯТІ!

Д.СВІТЛИЙ,
виборець

Не зміг слідкувати за новинами на телеканалі "1+1" 30.3.10 р. в 19.30 після інформації про становище в Москві у зв'язку з трагічними подіями в московському метро і вимкнув телевизор.

Реакція московсько-імперської владної кліки на природний розвиток подій не дивує. Ця терористична кліка мислить, ніби має право чинити загарбницький терор на завойованих землях, асимілювати і нищити поневолені народи та з нечуваною жорстокістю топити в крові національно-визвольні рухи, не рахуючись навіть з великими і безглуздими жертвами свого народу – москвинів, яких з озвірінням кидає на придушнення святої справи поневоленних – жаги до визволення. Це найбільший терористичний злочин імперської кліки проти людства, і будь-яка імперська метрополія, яка такий злочин чинить, є сьогодні центром міжнародного тероризму.

Не дивує також тлумачення подій заплаканими москвинами – рідними та близькими безглузких жертв. Не дивує тому, що достеменно знаю рівень імперського дурману-чаду в їхніх головах і душах, який імперські ідеологи та владні шовіністи (ці міжнародні злочинці!) насаджують пересічним москвинам. Вони, ці так звані пересічні, ще й дотепер сприймають загибель московської імперії як трагедію власної долі, хоча історія

всіх народів на Землі сущих, навіть на африканському континенті, найганебніше колонізованому в минулому, сама природа людської сутності вже повсюдно скасувала епоху імперіалізму. І не лише на теренах московської імперії, а на теренах усіх без винятку імперій (залишилось їх: раз, два...) національно-визвольна боротьба набирає сили і не рахується з жертвами, бо Свобода і Національна Гідність дорожча за життя!

За нерівних бойових можливостей поневоленних і поневолювачів, відплатні акти малюго терору з боку поневоленних у відповідь на тотальний кривавий та тривалий терор поневолювача є природною формою бо-

ротьби. Так учить філософія і невблаганно підтверджує історія всіх народів усіх епох. Москвини боляче переносять своє горе, але глухі й сліпі щодо горя і жертв поневоленних Московією на загарбаних землях народів.

Москвини! – причиною вашого горя є московська владна імперська злочинна кліка, яка вперто не сприймає закономірного історичного процесу "розімперювання" світу. Повалення цієї кліки, вибачення демократичної Московії перед усіма раніше поневоленними народами та безкровне надання їм Свободи – єдиний цивілізований шлях до вашої власної свободи і щастя!

До потрясіння дивує і гнівить (!), тваринно-рабська поведінка ЗМІ та владних інституцій України, які не роз'яснюють істин, наведених вище (!), а підігрують імперським злочинцям, починають і в Україні імітувати пильність щодо "кавказьких терористів". Підлі холопи Москви: невже ми, українці, нараховуючи 50 мільйонів людських жертв у смертельно-тяжкій і тривалій боротьбі проти імперської Московії за своє національне визволення, не з тими, хто, як і ми, хоче визволитись, вирватися з московської імперії за будь-яку ціну?!

У нас можуть бути терористичні акти і акції, але з боку імперської Москви, як то було завжди. Навіщо ж підштовхувати Москву?!

Будьте прокляті, холопи імперських злочинців!

Ігор ФЕДИК,
науковий співробітник
Центру досліджень
визвольного руху,
член Національної
спілки краєзнавців України

За довгі роки радянська преса, замовні письменники і пропагандисти написали стоси брехні, яку виливали на два Леґіони ДУН "Нахтігаль" та "Роланд" і на Дивізію "Галичина". Жодне з військових формувань, що воювало на боці Німеччини у Другій Світовій війні, не знавало таких обривувань, як вищезгадані українські формації.

У зв'язку з присвоєнням С.Бандері звання Героя України, злива критики як з боку Польщі, так і з боку Росії посилюється десятикратно. За ініціативи польських парламентарів ЄС цю штучну проблему було винесено і на міжнародний рівень, знаючи, що слабка українська влада не протестуватиме проти втручання у внутрішні справи суверенної держави. До речі, "Справа Дем'янюка" того ж гатунку.

Більшість тих, хто фальсифікує українську історію, вдавано не бачать того, що самі не без гріха. Чимало поляків воювали у складі німецьких армій, а ще більше польських фольксдойчів успішно "трудилися" в німецькій поліції, концтаборах та інших каральних силах. Та сьогодні не йтиме бесіда про поляків.

За підрахунками сучасних, незаангажованих в імперській пропаганді російських вчених, у складі німецької армії служило 1,5 млн. російських солдатів та офіцерів. Крім окремих загонів, про які піде мова нижче, на боці нацистської Німеччини воювала Російська освободительна армія радянського генерала Власова, що під кінець війни була найбільшим військовим з'єднанням у складі Вермахту. Слід підкреслити і те, що до її складу в кінці війни були долучені дрібні загони неросіян, серед яких були і вояки з Українського визвольного війська.

На початку війни до німців зі зброєю в руках перейшло понад 1,5 млн. радянських вояків, близько двох мільйонів здалося в полон, стільки ж дезертувало або не з'явилося на збірні пункти, незважаючи на погрози політруків, 800 тис. було вбито чи поранено. Однак підрахунки своїх втрат ніколи не були вигідні радянському керівництву. Ще донині замовчується той факт, що у радянсько-фінській Зимовій війні 1939–1940 р. втрати радянських вояків були у відношенні 10:1, а може й більше.

Ніхто з бійців не кидався на дзоти з криком "За Сталіна!". Це лише у радянських пропагандистських фільмах сталінсько-брежневської епохи показували ці надумані "шедеври". Під час війни загинуло або безвісти пропало 20 генералів та 182432 офіцери, а 106 генералів, включаючи командирів великих з'єднань, здалося в полон. В німецьких таборах, в результаті звірячого ставлення до полонених з боку табірної влади, загинуло 3,3 млн. чол. Знущання комісарів, пекельне життя солдатів у лавах ЧА, а також небезпека померти у німецьких таборах полонених штовхали росіян та представників інших народів зголошуватися до російських формувань у складі Вермахту та зброї СС. Таким чином, на Східному фронті в кожній німецькій дивізії один батальйон складався з росіян. Вже восени 1941 р. з них був сформований один

УРОКИ ІСТОРІЇ

НЕ ПРОКЛИНАЙТЕ
СОЛДАТІВ!

підрозділ 9-ї німецької армії, а на початку 1942 р. створено Російську національну народну армію ген. Іванова і майора Бочарова. У Франції воював проти місцевих партизанів-макі 621 російський артилерійський полк СС.

Відразу ж після нападу фашистської Німеччини на СРСР російська діаспора, а вона була дуже чисельною, почала формувати загони, полки і з'єднання для боротьби проти більшовиків. Найбільш одіозною була Російська визвольна народна армія (РОНА) під командуванням колишнього капітана Червоної Армії Броніслава Камінського, який зумів створити цілу республіку, вільну від радянських партизанів, де аж до 1947 р. окремі села боролися із владою Рад. За успіхи у боротьбі з радянськими партизанами Камінський був нагороджений особисто рейхсфюрером СС Гімлером Залізним хрестом I класу, а ще раніше він отримав Залізний хрест II класу, а також відзнаку I класу з золотими мечами і генерал-майора СС. 1943 року армія Камінського налічувала до 10 тис. вояків і була добре озброєна. Саме РОНА Камінського, разом з добірними частинами СС, по-звірячому придушили повстання і знищила Варшаву у серпні 1944 р. Довгі роки радянська і польська комуністична пропаганда, а нині польська екстремістсько-шовіністична преса, свідомо перекручують факти і приписують ці злочини Дивізії "Галичина". За вказівкою командувача каральними силами генерала СС Е. фон дем Бах Залевського Камінський був розстріляний через непослух і звірства вояків РОНА. Офіцери НКВД теж уподібнювалися своїм колегам із ЧА. Так, майором НКВД Є. Блажеквичем було створено 2-й Російський національний загін. Успішно воювала в лавах німецької армії 1-ша російська національна бригада СС "Дружина" під командуванням полковника Н. Радіонова.

Тисячі росіян було включено до складу різних сил батальйонів, що займалися розвідкою, охороною залізниць і підприємств, несли службу в поліції та загонах гві. І їхня чисельність постійно зростала.

Щоб зупинити катастрофу, Сталін та його оточення почали жорстоко укріплювати дисципліну на фронті. Схопленого без зброї солдата чи офіцера, – розстрілювали на місці. Так само чинили і за знайдені німецькі летючки. До тих, хто геройські проривався з оточення, ставилися з недовірою і постійно переслідували. Полонені вважалися ворогами народу, в той час як в інших країнах до них ставилися з особливим піклуванням і повагою.

Пізніше, 28 липня 1942 р., Сталін указом №227 ("Ни шагу назад") узаконив розстріл за найменший відступ. І нарешті були створені заградзагони НКВД, які гнали бійців в атаку. Лютував СМЕРШ. Отож сотні тисяч радянських вояків загинуло через бездарність багатьох генералів, які, крім кавалерійських атак, більше нічого не вміли, а радянсько-німецька війна, як і Друга світова війна в цілому, була

Генерал ВЛАСОВ і російські солдати РОА

війною моторів. А талановитим вищим офіцерам довелося витримати чимало горя. Згадаймо, що дісталось ген. Рокоссовському чи Белову. Тому вояки тисячами зголошувалися воювати проти радянської влади.

Годі погодитися з твердженням російського дослідника К. Семенова, що у військах СС служило лише 28 тис. росіян і білорусів. Це дуже занижена кількість (див. К. Семенов. Війська СС. М. 2004).

Як уже згадувалося вище, добре озброєна Російська національна народна армія, сформована з дозволу Абверу і фронтового командування з числа російських емігрантів і радянських полонених, воювала з партизанами та оточеними військами ген. Белова. 1943 року РОНА була переформована у 700-й добровольчий полк, і його окремі батальйони воювали у Франції, де захищали фортецю Лоріан від альянтів. Інші вояки увійшли до РОА.

Кожен школяр в СРСР знав прізвища відомих і талановитих німецьких генералів Манштейна і Паулюса. Так от, їм славу допомагали кувати колишні радянські вояки, яких в арміях обох фельдмаршалів нараховувалося понад 100 тис. чоловік.

В загонах Ваффен СС служило тисячі росіян і представників інших народів СРСР, а не тільки дивізія "Галичина". Навіть грузинська жіноча рота несла службу в цій організації. В німецькій армії воювало чимало Героїв Радянського Союзу, особливо серед пілотів. З радянських книжок знаємо, що радянські аси, тричі герої Радянського Союзу Кежедуб і Покришкін, збили по 62 німецькі літаки. Така ж сама

кількість була в німецьких безвусих лейтенантів, а один майор із Люфтваффе збив понад 700 літаків. До речі, німець українського походження Роберт Олійник, пілот Люфтваффе, збив 42 літаки – 4 англійські спітфаери, кілька американських і 33 радянських літаків. І ніхто не вважав його героєм.

До речі, в Люфтваффе воювало понад 140 тис. радянських пілотів, штурманів, радистів, обслуговуючого персоналу та зенітників. Більшість зенітників, котрі обороняли небо над ні-

сяч росіян служили в поліційних полках і воювали проти радянських партизанів, але про них ніколи ніхто в СРСР не писав. Згадували лише українців, чи через те, що їх найбільше боялися, чи цього вимагала антиукраїнська пропагандистська система, рисами якої, до речі, і досі послуговуються екстремісти як в Росії, так і в Польщі.

А ще існував "Русский корпус", що формувався на Балканах з білоемігрантів і складався з п'яти полків, а далі у нього вливалися радянські вояки. Командував ними ген. М. Скородумов, а після нього генерал-лейтенант Р. Штейфон. За придушення опору радянських і югославських партизанів чимало російських вояків отримали Залізні хрести та інші високі німецькі відзнаки. На доброму рахунку у німців був і полк "Варяг".

Знаємо, скільки агіток випущено проти Слуги Божого Митрополита Андрея зокрема та УГКЦ загалом, за те, що у Дивізії "Галичина" служило 5 греко-католицьких священників. В той же час в російських підрозділах на боці німців їх було втричі більше. Так одному з батальйонів о. Шабашев вручав "православні хрести з написом "Сим победиши", пізніше цей підрозділ був прилучений до 5-ї штурмової бригади СС "Валлонія".

На жаль, у невеликій статті неможливо перерахувати чи згадати всі російські з'єднання та підрозділи на німецькому боці, проте неможливо не згадати "Винищувальні з'єднання СС", російські дружини, десятки батальйонів розвідок, десятки тисяч росіян у батальйонах "Тіви", 600 тис. – у Вермахті, 15 тис. – на

флоті, про Люфтваффе уже згадувалося. Окремо слід згадати і про 1-шу російську Національну армію ген. Б. Смиловського, який походив із старої російської офіцерської родини і був талановитим бойовим офіцером, який закінчив російську академію Генштабу. За героїзм у Першій Світовій війні отримав чимало бойових нагород. Генерал користувався високим авторитетом Вермахту та Абвера, тому зумів організувати широкомасштабну розвідку проти ЧА та НКВД, добре знався з командиром Поліської Січі полковником Бульбою-Боровцем. Під кінець війни армія ген. Смиловського налічувала 6 тис. чоловік, і він зі своїми вояками зумів прорватися на територію князівства Ліхтенштейн. Великий князь Ліхтенштейну Франц Йосиф II відмовився видати Сталіну це з'єднання, незважаючи на тиск альянтів. Жителі Ліхтенштейну зібрали гроші, щоб допомогти росіянам переїхати в Аргентину, а ген. Смиловському відкрили пам'ятний знак.

Ми не пишемо про РОА і її командувача ген. Власова, котрий був улюбленцем Сталіна. За радянською версією, Власова повісили на Красній площі разом з козачими отаманами. Зараз з'являються інші версії щодо його смерті чи подальшого життя.

Найтрагічнішою була доля російського козацтва. Всі вони пам'ятали звірства ЧК, ЧОНів, НКВС, розкуркулення та масові розстріли. Російські козаки мали за що ненавидіти радянську владу. Таких козаків, як Нагульнов, що їх описував Шолохов, було мало, тому з приходом німців на Дон та Північний Кавказ десятки тисяч з них перейшли на їхній бік і затято воювали з партизанами і частинами ЧА. З багатьох територій СРСР вони відступали в Європу разом із сім'ями і, покинуті напризволяще, йшли до своєї трагедії. Козаки вбивали свої сім'ї і стрілялися самі або кидалися у води ріки Мур, щоб не потрапити в руки більшовиків. Англізці видали десятки тисяч козаків смершівцям, які їх розстріляли. Це, без сумніву, був великий злочин англійських спецслужб, а запізніле каяття англійського уряду не повернуло життя російським козакам.

В часі фашистської окупації в російських збройних частинах виходило 200 періодичних видань. І для порівняння, в Дивізії "Галичина" лише одна газета, у Львові – кілька.

У російських збройних формуваннях Залізними хрестами і найвищими відзнаками для східних народів було нагороджено сотні вояків і офіцерів. В Дивізії "Галичина" – лише троє українців.

Росіяни служили і в японських збройних силах. Їх було кілька десятків тисяч, в тому числі і росіян з козачих поселень Маньчжурії.

Один із російських дослідників – Сергій Чуев – назвав росіян та представників інших народів СРСР, що служили на боці Німеччини, "проклятими солдатами". Мабуть, не були вони такими, тому що одні з них мріяли відновити Російську імперію, інші демократичну Росію, треті хотіли позбутися комуністичної диктатури Сталіна, четверті хотіли відімістити за загинувших батьків, сестер, братів і за знищені родинні гнізда та зруйноване щасливе дитинство, а інші мріяли про створення своїх незалежних держав, але в одному всі вони були подібні – їхня доля була трагічна.

Одні з них мріяли відновити Російську імперію, інші демократичну Росію, треті хотіли позбутися комуністичної диктатури Сталіна, четверті хотіли відімістити за загинувших батьків, сестер, братів і за знищені родинні гнізда та зруйноване щасливе дитинство, а інші мріяли про створення своїх незалежних держав, але в одному всі вони були подібні – їхня доля була трагічна.

мецькими авіаційними заводами, наприклад в м. Касселі, були росіяни, і не тільки юнаки ППО.

Проти УПА на Волині і в Галичині, на боці німців, теж воювали російські підрозділи, зокрема 567-й розвідувальний ескадрон німецької танкової дивізії, а також інші вояки-росіяни, які понесли важкі втрати в часі штурму Загорівського монастиря, який захищали дві чоти УПА.

Ще сьогодні в Росії та в Польщі друкуються матеріали про українські батальйони "Нахтігаль" і "Роланд". Аналіз – тільки негативний. В Литві була створена 1-ша офіцерська школа РОА, якою керував полковник Червоної Армії В. Асберг. І таких шкіл, що готували різних фахівців з росіян, було чимало. Десятки ти-

Олена СОЛОНІНА

У книжці вперше в Україні висвітлюється військова сторінка біографії Тараса Шевченка, час, коли його "носило по морю", досліджується його літературна і мистецька діяльність, пов'язана зі службою на військових кораблях Аральської ескадри і науково-дослідної експедиції під керівництвом капітан-лейтенанта Олексія Бутакова. Крім цього, теж вперше в українській бібліографії, поглядом морського офіцера військова служба Шевченка на військовому кораблі та його участь в експедиції на Аральське море виокремлюється від служби солдатської.

Здається, пише автор, про важку долю Тараса, про його заслання і покарання за літературну діяльність військовою службою, про його життя і творчість написано стільки, що віднайти щось нове чи маловідоме сьогодні майже неможливо. Та виявляється, що Тарас Шевченко під час солдатчини служив не лише солдатом, а ще й матросом, йому довелося стояти біля витоків організації мореплавства на Аральському морі, і якраз ця – флотська – сторінка біографії Шевченка залишається найбільш не вивченою, губиться в його загальній солдатській службі.

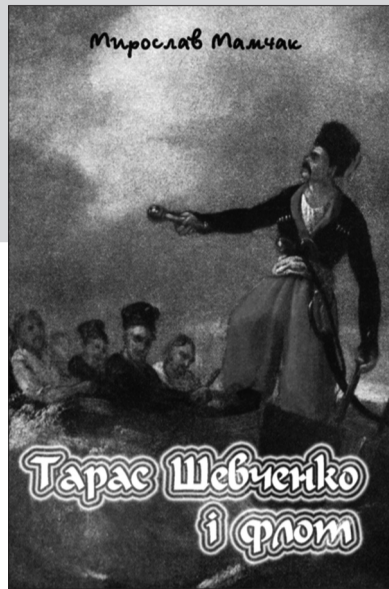
Аналізуючи літературну і мистецьку спадщину поета, автор з позиції специфіки флотської

СТОРИНКИ ЖИТТЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

"ГОТОВО, ПАРУС РОЗПУСТИЛИ..."

У Севастополі презентували книгу "Тарас Шевченко і флот"

По-флотськи відзначили 196-у річницю від дня народження духовного і політичного батька українського народу у Севастополі. У Шевченківські дні на телерадіокомпанії військово-морських сил ЗС України "Бриз" місцевої українській громаді презентували книгу "Тарас Шевченко і флот", автором якої є керівник ТРК, заслужений журналіст України, капітан 1 рангу Мирослав Мамчак.

служби з'ясує ставлення самого Тараса Шевченка до військової служби, і флотської зокрема, доходить висновку, що вони не були для нього чужими, що він добре розумів призначення народного війська і глибоко ненавидів імперську армію, яка позбавляла свободи не лише його особисто, а й уявляла його народ. А саме море, служба матросом на військовому вітрильному кораблі, впевнений автор, надала можливості і спонукала Шевченка до розвитку творчості, додала йому творчих і фізичних сил не втратити віру в себе як поета і художника, і, попри всі заборони, виявилася в творчому плані найбільш продуктивною за всю його десяти-

літню військову службу. На основі аналізу морської тематики у літературній і мистецькій спадщині Кобзаря автор доходить висновку, що Шевченко по праву займає місце першого українського поета-художника-мариніста, у літературній і мистецькій творчості першим проспівав героїчну морську славу українського народу.

У книжці Тарас Шевченко виступає як професійний і відважний моряк, гідрограф і топограф, розвиваються деякі надумані біографіями міфи навколо військової служби поета та розповідається про відношення Шевченка до Криму і Севастополя, про кораблі і судна, які колись

носили і носять зараз ім'я Тараса Григоровича Шевченка.

Книжка вийшла з друку в снітинській видавничій фірмі "ПрутПринт" Івано-Франківської області накладом, на жаль, тільки 500 примірників і доступна читачам лише у Севастополі. Вона

ілюстрована Шевченковими картинами на морську тематику, також подаються фотографії, які розповідають про відкриття пам'ятників Кобзареві у Севастополі.

"Тарас Шевченко і флот" призначена, в першу чергу, для військовослужбовців і працівників ВМС України, педагогів, учнів, студентів та усіх шанувальників великого поета, художника і мислителя України. Фінансовими спонсорами книжки виступили сімферопольське приватне підприємство "Артек-Союз" та Українська громада Канади.

На основі своїх досліджень автор ставить питання про приєвнення імені Тараса Шевченка одному із майбутніх новозбудованих корветів ВМС України. Отже, Тарас Шевченко стає повноправним моряком військово-морських сил омріяної ним незалежної України.

Директор видавничої фірми "ПрутПринт" Володимир Карий у зв'язку з презентацією відзначив, що колектив видавництва гордиться тим, що саме у них вийшла у світ книжка, що висвітлює тему причетності Кобзаря до моря і флотської служби, і висловив впевненість у тому, що ця книжка буде необхідна не лише військовим морякам, а її із задоволенням прочитає кожний українець.

М.Севастополь

Президенту України Януковичу В.Ф.
Прем'єр-міністру України Азарову М.Я.
Голові Верховної Ради України Литвину В.М.

ЗАЯВА

учасників конференції Тернопільської обласної організації Всеукраїнського Товариства політичних в'язнів і репресованих

Ми, колишні політв'язні і репресовані московсько-більшовицьким режимом СРСР, які багато років перебували в тюрмах, концтаборах ГУЛАГу і на засланнях, обурені антиконституційними рішеннями і діями Верховної Ради України, яка за допомоги перебіжчиків створила "коаліцію" і ухвалила закон про зміни до регламенту Верховної Ради, тим самим поглумилась над Конституцією України. Сформовано новий уряд на чолі з М.Азаровим та низкою одіозних міністрів, таких, як Міністр освіти та науки Д.Табачник, який зоологічно ненавидить і зневажає усе українське та український народ як націю. Ми вимагаємо звільнити Д.Табачника з посади Міністра освіти та науки.

Нас насторожують намагання Президента В.Януковича дистанціюватися від питань відродження національної пам'яті, про терор і голодомор, організований московсько-більшовицьким режимом в Україні. Ми осуджуємо поспішні обіцянки Президента України В.Януковича переглянути Укази свого попередника В.Ющенка про державні нагороди видатним борцям за волю України С.Бандері і Р.Шухевичу.

Ми закликаємо Президента України бути обачним і розсудливим у своїх діях і вчинках. Не загострювати внутрішні національні проблеми, а вирішувати їх як національні інтереси незалежної держави Україна і українського народу.

Ми звертаємось до українського народу бути пильним і готовим захищати українську державну незалежність і права українського громадянина усіма доступними методами Конституції України.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ЧОРНА БРЕХНЯ

Не даймо очорнити світлу постать Т.Шевченка та пророче, мудре слово його "Кобзаря"!

Доброго дня, шановна редакціє та журналісти газети "Нація і держава". Пишу від імені українців, яких "Кобзар" пробудив від сну і байдужості. Жаль, але на 171-му році від виходу в світ цього Тарасового прощання знайшлися перевертні, які фактично обплівають його, а відтак і усіх нас – українців.

Серце обливається кров'ю, коли читаєш "твори", а точніше опуси одіозного О. Бузини. Його книжка "Вурдалак Тарас Шевченко" повинна бути осуджена народом, а натомість вільно продається в інтернеті. Вражає висновок до неї, автор-

ство якого належить якомусь Белодеду – доктору філологічних наук, академіку Академії наук вищої школи України.

Ось цитата з його так званого висновку (мова оригіналу): "Наконец-то! Така книга со всей неизбежностью когда-нибудь должна была появиться. Мы ее долго ждали, и процесс ожидания явно затянулся". Запитую себе – ми, це хто, когдо він має на увазі?

Застерігаю українців: обережно – брехня!!! Не втрапте на черговий гачок, який закинуто україноненависниками. Не здивуюсь, якщо слід цієї, з дозволу

сказати, книжки тягнуться у сусідню з нами державу.

Т.Г.Шевченко для українців є пророком. Борцем за волю України, душею нації. Залишений нам у спадок "Кобзар" – це воістину безцінний скарб, наш дороговказ. Кожен українець повинен хоча б раз в житті прочитати його. Бо неможливо собі уявити Україну без "Кобзаря". Ті, хто вихований на слові "Кобзаря", – не продадуть за підлі грошики ні Україну, ні її народ. Абсолютно переконаний, що вільнолюбивий український дух "Кобзаря" витатиме вічно над Україною, як той оберіг. А україножером заявляю – не сильгесь! Очорнити Шевченка не вдалось ще нікому, і не вдасться ніколи!

Звертаюсь до державних мужів, націонал-патріотичних партій, українських письменників, журналістів з проханням покарати брехунів. Кожен як зможе, по-своєму.

Я.САМОЙЛЕНКО,
М.Баштанка

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Голові Верховного Суду України В.В.Онопенку
Копії: у засоби масової інформації

Шановний Голово Верховного Суду України В.В.Онопенку!

Мое життя в минулому склалося так, що за спротив комуністичним окупантам, за мою боротьбу за незалежність України значну частину свого життя пробував у місцях позбавлення волі та зазнав чимало інших знущань. Наша держава мене двічі реабілітувала, а Президент України за мою правозахисну діяльність нагородив орденом "За мужність" I ступеня. Чесними патріотами України держава вважає і моїх батьків (батько – політичний емігрант, помер у США). Про це свідчить дана мені компенсація за забране комуністами майно та інші офіційні документи.

Однак знайшовся старий більшовицького – патологічний брехун, який написав, що мої родичі у час Другої світової війни були зрадниками, прислужниками німецьких окупантів.

За завдану мені образу я подав до суду, але Коломийський міський та Івано-Франківський апеляційний суди, всупереч свідченням людей та офіційним документам, погодились із... наклепником. Таким чином я уже 10 років домагаюся перегляду цієї справи.

Важливо, що ця справа має ще й другий бік я вже декілька років моїх суддів В.Мануляка, П.Проскурницького (суддю Мануляка судили вже за хабарництво) та причетних до цієї справи прокурорів М.Гошовського, І.Римарука та Р.Гнідана публічно називаю кримінальними злочинцями, негідниками, тому що їхнє ставлення до цієї справи підпадає під ст.375 Кримінального кодексу України. І надалі буду їх так називати, доки не покаються, не попросять пробачення. Якщо мої звинувачення безпідставні, образливі, то, згідно зі ст.129 Конституції України, мене потрібно притягнути до юридичної відповідальності. Але дов-

чать "покривджени" юристи, чи не тому, що кажу про них правду, що виправдатись не можуть?

А я не проти суду наді мною. Якщо на суді дадуть слово і мені, то я доведу справедливість своїх звинувачень. Але причетні до цієї справи юристи не хочуть і в такий спосіб вирішити цю справу, тому, як президентові чи Папі Римському, дають мені право недоторканості.

Шановний Голово Верховного Суду! Я не вважаю, що вся наша юстиція складається з негідників, пристосованців, які за свої шкурні інтереси готові служити будь-кому, бо знаю і чесних, порядних юристів, які солідаризуються зі мною, але чомусь не вони вирішували мою справу.

Нещодавно мій друг Левко Лук'яненко, який раніше звертався на мій захист у Генеральну прокуратуру, порадив мені звернутися із цим питанням до Вас як до Голови Верховного Суду України, що й роблю тепер і сподіваюсь, що Ви зробите все від Вас залежне, щоб справедливо вирішити цю справу.

То хай щастить Вам у добрих намірах та гарних вчинках!

З повагою
В.АНДРУШКО

Т. ГАВРИЛЮК

У злагодженому хорі нинішніх російських українофобів вирізняються певним індивідуальним тембром декілька голосів. Серед них і голос відомого ще з радянських часів історика за освітою та публіциста за фахом Юрія Каграманова. Своєрідність його тембру забезпечується не тільки багаторічним досвідом політичної публіцистики, а й нинішніми зв'язками з кремлівською командою. У її складі Каграманов дбає про ідеологічне забезпечення політики Кремля та пропагує засади цієї політики в освічених верствах російського суспільства. Тому він – постійний автор "товстих" літературно-художніх журналів на кшталт "Знамени", "Дружбы народів" чи "Нового мира". Темброву унікальність його голосу визначається тим, що він претендує на роль мудрого іроніка, сумніватися у зваженій поставі якого, як і в об'єктивності його суджень і оцінок, нема жодних підстав.

Нещодавно "Дружба народів" (2009. №2) надала чимало сторінок для його роздумів про ситуацію в Україні під кутом зору року Мазепи. Стаття має підзаголовок "Україна в пошуках батьків-засновників". І вже сама ця тематизація пахне фальшю. Адже Україна не губила своїх фундаторів. Її упродовж століть змушували забувати їх. Не викреслювали з пам'яті хіба що Богдана Хмельницького. І то не як одного з фундаторів української державності, а радше як будівничого українсько-російської дружби.

До речі, з іменем Хмельницького пов'язана ще одна фальсифікація Каграманова. Він присвячує цілий великий розділ негативному ставленню Т. Шевченка до Мазепи. І протиставляє тут останньому Хмельницького, якого, мовляв, Шевченко особливо любив і пестливо називав Богданочком. Справді, називав. Але це якраз та напівправда, що гірше прямої брехні. Нагадаю ті рядки з "Розритої могили" та "Великого льоху", де фігурує те пестливе звертання:

*Ой Богдане!
Нерозумний сину!
...Ой Богдане, Богданочку,
Якби була знала,
У колісці б задушила,
Під серцем приспала.*

*Отак-то, Богдане!
Занастив єси вбогу
Сироту Україну!*

До цієї фальші чіпляється чергова, що стосується вже безпосередньо Шевченка. Він, мовляв, відзначався подвійною самоідентифікацією: був українцем і водночас почував себе часткою "великого (такого, що включає три східнослов'янські нації) руського народу". Докази? Шевченко добровільно(?) вибрав для проживання російське середовище, на сімнадцятому році життя поселившись у Петербурзі (наче не селив там Шевченка-кріпака хазяїн-поміщик?) і до самої смерті звідти надовго не виїжджав". Про десятирічне заслання ні словечка, бо ж справді – хіба це "надовго"?

Повертаючись до пошуків українцями "батьків-засновників", треба нагадати, що – попри напегливе викорінювання-викорчовування – в пам'яті української спільноти імена фундаторів Української держави – від Володимира Великого і Ярослава Мудрого і до М. Грушевського та Є. Петрушевича – все ж збе-

реглись. Та й мимоволі нагадували сусіди українцям про батьків-засновників, називаючи кращу частину спільноти то мазепинцями, то петлюрівцями, то бандерівцями. І вже саме тривале використання наліпки "мазепинці" спростовує твердження Каграманова про те, ніби Мазепа як політична фігура давно і, здавалось, назавжди канув до Лети, а вернувся з неї тільки в останні роки. Це ще одна фальш мос-

посилається навіть на Грушевського. Але чомусь не зауважує, що в цитованій ним праці український історик пише: "...старшина мала на оці визволення цілої України, політичні інтереси цілого народу". А проєктоване гетьманом "незалежне королівство" мало бути реалізацією державного суверенітету української спільноти, а не просто державою Мазепи й козацької верхівки. Тієї спільноти, про

здоров'я, життя й останньої краплі крові... доки не визволиться наша отчизна". Співставте з пушкінськими "презирством до свободи" і "відсутністю батьківщини", до яких апелює Каграманов. А те, що ще 1691 року, задовго до планування союзу з Карлом XII, а тому без жодних політичних мотивів Мазепа своїм універсалом заборонив старшині переобтяжувати селян повинностями, переводити козаків у

європейський вибір гетьмана "вибором польським". А щоби применшити його вагу ще більше і водночас продемонструвати традиційну російську нелюбов до Польщі, зауважує, що остання була околицею Європи, навіть її "заднім двором". Тому вибір Петра, орієнтований на найпереводніші тодішні держави – Англію та Голландію, він вважає європейським. Понад те, незабаром "Європа, всупереч географії, – стверджує мудрий іронік, – стала переміщуватися на схід від України" (це, очевидно, означає, що на захід від нас Європи вже не стало). І підсумовує, наче припечатувє: "Власне Петро вивів Росію, а з нею й Україну на великий європейський шлях". Ми добре знаємо, яким вузьким залишається по цей час прорубане Петром (не для нас, звісно) вікно. Не згірше пам'ятаємо й те, що від Петра і до Горбачова контакти українців з Європою могли здійснюватися тільки через Росію.

Та Каграманов не вважає: він вважає, що боротьба за відокремлення України і утримання нею свого національного обличчя підживлювалася з Росією. Росія, що стала на європейський шлях, з часом неминує прийшла до ідеалів демократії і з нею зв'язаного національного самовизначення і не могла не поділитися ними з Україною. Рівно ж здійснювана Петербурзькою (як пише чомусь автор) імперією асиміляція (тобто "опетербурження") українців була "наслідком європейських впливів". Що тут коментувати?

Чи визнає Каграманов українські впливи на Росію? Так, звісно, але бачить у них тільки передачу польських впливів. Наче нічого власне українського у "малоросійських" богословів, перекладачів, музикантів і акторів, які, за визнанням нашого автора, "стали частими гостями Москви" з XVII ст., за душею не було. Та й звідки йому взятися, якщо українська народність почала складатися тільки у першій половині XVI ст., коли на територію пізньої України, до того пустинню після набігів татаро-монголів, вважає Каграманов, почало потрохи звідусіль збиратися населення. Отак просто й безапелляційно розв'язується проблема походження українців. Тут же нам нагадують, що ця "нова, українська народність" відразу, ще не сформувавшись як належить, воз(?)з'єдналася з Росією.

**Закінчення
в наступному числі.**

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ

Героїчна оборона Батурина від російських військ у 1708 році

ковського публіциста, як і його намагання видати відновлення історичної пам'яті українців за безглузді пошуки, як він вважає, сумнівних фундаторів української державності. Серед останніх найбільше претензій висуваюто Іванові Мазепі. І хіба це не свідчення того, що носії імперської свідомості і нині бачать в українському гетьмані постать діючу і небезпечну для себе?

Тут не місце обговорювати все те, що інкримінує Мазепі кремлівський ідеолог. Адже серед інших і така нісенітниця: деспотичний і надзвичайно жорстокий гетьман велів своїм ворогам рубати голови...частинами. Цьому жажливому Мазепі автор протиставляє також деспотичного, але шляхетного Петра. Його великодушність виявилася у ставленні до полонених під Полтавою шведських генералів. Так, наче не було Батурина зі звірствами, подібні яким нелегко віднайти в історії воєн, не було каральних експедицій російських загонів у різні куточки Гетьманщини, не було розгрому Запорозької Січі...

Та все ж варте уваги, як Каграманов вибудовує свої звинувачення. Ось він наводить слова Пушкіна про Мазепу: "Что презирает он свободу, Что нет отчизны для него" – слова не просто несправедливі, а й наклепницькі. І тут же коментує їх: "У цих словах немає нічого, що можна кваліфікувати як наклеп". А далі стверджує, що Мазепа не відстоював незалежність України, а лише захищав інтереси козацької старшини і свій власний інтерес, коли ставив за мету "створення на території України незалежного королівства". При тому автор

яку М.Гоголь у "Роздумі про Мазепу" (до речі, Каграманов посилається на авторитет Гоголя, навіть величає його єдиним порядним українським істориком, але про цей гоголівський текст, який прямо стосується порушеної теми, не згадує зовсім) писав як про народ, що "дихав свободою" і "хотів жити своїм життям", адже мав "самобутню державу, що перебувала, – продовжував Гоголь, – тільки під патронатом Росії", а йому "загрозувала втрата національності".

Щоби запобігти цій втраті, І.Мазепа 1708 року і склав присягу "за добро отчизни стати... в обороні законів та свобод повстати... не щадячи свого маєтку,

посполиті, відбирати у них землю, повинно ж мати певну вагу в очах історика?

Мазепі інкримінують ще й "останній віроломний вчинок", коли начебто він перед смертю видав Петрові І "запорожців та інших розбишак". Очевидно, Каграманов має на оці капітуляцію шведів біля Переволочної. У 5-му пункті угоди про неї, підписаної шведським воєначальником Левенгауптом, йшлося про видачу "мазепинців" Петрові. Але ж на характер цієї угоди гетьман, звісно, впливати не міг.

Українські історики говорять про європейський вибір Мазепи з моменту його союзу з Карлом XII. Каграманов вважає

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

КОМУ СЛУЖИШ, ВЛАДО?

Далекого 1846 року у найвеличнішій святині українського Православ'я – Почаївській Свято-Успенській лаврі – побував великий син української нації Тарас Шевченко. Поет душею прикипів до цих святих місць. Він написав тут кілька картин обителі, присвятив їй щемливі рядки.

Проте соромно зізнатися, що цьогорічні дні вшанування поета стали найбезвідповідальнішими, найбездарнішими заходами, коли-небудь проведеними нашою місцевою владою. Гріх посылитися на погану погоду: сам Господь благословляв, щоб міська громада "хресною ходою" прийшла до пам'ятника українському пророку, вклонилася йому під спів хору "Ребе та стогне Дніпр широкий", взяти участь у панахидії по душі спочилого раба Божого Тараса. Так і було у попередні роки. Але цьогоріч завсідники міської ради відмахнулися невеличким віночком, який школярі занесли до підніжжя пам'ятника Т.Шевченку. Силами учнів школи в ліцевому будинку культури було проведено містерно-мистецький

вечір. Але невже у людей таких високих посад немає елементарної поваги до цієї знаменитої постаті? Невже так важко раз на рік відірватися від м'яких крісел і прийти до святих святих, віддати належну шану? Також виникає запитання і до вельмишановної інтелігенції: "Де були ви під час служіння панахидії?"

Прошу, поважне товариство, прокиньтесь і йдіть за тими провідниками, які не словом, а ділом довели свою любов до України: визнання голодомору геноцидом проти нашого народу, відновлення гетьманських столиць Батурина та Чигирини, вшанування героїв Крут, піднесення із забуття І. Мазепи та ще багато інших добродіян. Підете по хліб – залишитеся без хліба і свободи, станете наймитами і рабами, бо гласить слово Боже: "По ділах їхніх пізнаєте їх".

Микола СЕМЕНИШИН,
депутат Почаївської міської ради,
голова місцевого осередку
Конгресу Українських Націоналістів

ІМПЕРАТОР НАПОЛЕОН І (БОНАПАРТ)

Погляд незрусифікованого українця

5 травня виповнюється чергова річниця з дня відходу у вічність французького імператора Наполеона І. Запропонована оповідь не є апологією – він вище усяких похвал. Проте, український читач-інтелектуал, перебуваючи за колючим дротом соцтабору, був позбавлений можливості формувати саме український погляд на особу Наполеона І. Нині ситуація не набагато краща, неупередженої інформації щодо цієї видатної постаті – майже кама. У найбільшій Національній книгозбірні імені Вернадського із сотні півтора авторів я не виявив жодної україномовної книжки про Наполеона І. В Історичній бібліотеці України справи не набагато кращі. Ось так ми йдемо до Європи.

Олександр ДРОБАХА

КЛИН КЛИНОМ, АБО ІМПЕРАТОР ПРОТИ ІМПЕРАТОРІВ

*"Наполеон шукав чесноти і, не знайшовши її, прийшов до влади".
(Й. Гете. Adis! (Діяти!))*

Перед тисячами, мільйонами постає слушне запитання – в чому причина фантастичних успіхів і світової слави мало кому відомої десь до середини дев'яностих років XVII сторіччя людини з провінційної Корсики. Шукаючи відповіді на це запитання, відзначимо, перш за все, природні здібності Бонапарта. Талант, який збагнув себе в своїй епосі і епоху в собі, прагнучи максимально реалізуватися. Він скерував свій талант з усією пристрастю душі і тіла служінню своїй Вітчизні. При цьому інтереси "я" та "ми" були частіше злиті в одне. Під час мого недовготривалого перебування у Франції не раз відчував позавлення французів, коли я, чужоємець, починав розмову про Наполеона І. Мають рацію ті, хто твердять, що саме він є найбільшим уособленням Великої Французької революції у політичному плані. Згадаймо хоча б запровадження ним всюди, де ступала нога француза, загального виборчого права чи скасування кріпацтва. Його діяльність мала колосальний вплив на перебіг французької та європейської історії. Більше того, французький імператор був предтечею створення всеєвропейської потуги. Про унікальність особистості Наполеона Бонапарта написані тисячі, десятки тисяч творів усіх жанрів. Менше сказано про універсальність його особистості як володаря, провідника, полководця, особливо імператора. На тлі величного Собору Паризької Божої Матері біля бронзової статуї Карла Великого виблискує у моїй свідомості метафора "про імператора французьких душ усіх наступних віків". Та й не тільки французьких. Із моїх розрізнених уявлень, давніх зацікавлень особою Наполеона поступово вирізьблюється справжня його сутність.

Чимдалі все більше людей усвідомлюють – Наполеон Бонапарт випередив свою епоху саме своєю державотворчою моделлю, спробами втілити свої ідеї в життя. Цю модель можна назвати ідеєю Просвітницької монархії із деякими республіканськими елементами. От коли б не імператорство! – квисне буквоїд. Саме оті засади народоуправства, властиві республіканським формам правління, автоматично робили його ворогом усіх царів, королів, імператорів, вождів і містечкових вождиків усіх мастей. Зазвичай існує кілька векторів, домінантів світової політики. На кінець XVII сторіччя такими були Британська, Російська та Священна Римська імперії. Також до них належало і королівство Франція. І ось від 14 липня 1789 року ця держава почала іти не в ногу з першими трьома. Вони, сильні світу цього, думали, що якимось перемелеться. Потім збагнули, що саме з Франції, навіть імператорської, вийв вітер Великих Змін, що зруйнує вікове Богом дане, законне, природне і т. д. їхнє право па-ну-ва-ти! Франція під проводом імператора-парвеню творить устрій, щось дуже непевне, що забере та знищить головне – їхні привілеї, їхнє па-ну-ва-ння! Тож їхні оновельможності цього не могли допустити за жодних обставин. Наполеон, здається, став імператором, щоб своїм імператорством, ніби клином, вибивати ще міцні, але трухлявіючі клини згниваючих імперій та разом розв'язати масу інших проблем, наприклад, створення Італійської республіки. А це – руйнація застарілих традицій, кордонів-кайданів майже тисячолітньої гнобительки Священної Римської імперії. Саме Наполеон найпершим збагнув, яка гангрена для Європи насувається зі сходу. Він свідомо ступив на повну протиріччя і потрясіння дорого протиріччя нової і відживаючої епохи.

ІЗ ПІСНЕЮ ДО ЗІРОК КРИЗЬ МОХ МИНУЛИХ ЕПОХ

Наполеону було набагато складніше діяти, ніж Вашингтону. Прошарок віджилого, мох минулих епох у Європі був наба-

гато питоміший, як у Новому Світі. Тож і діяти йому як володарю часто доводилося не так, як чинили справжні, короновані деспоти, його вчинки часто були для "законних" імператорів незбагненними, не прогнозованими.

...Ось він у вихорі перших революційних літ – якобінських ідей і "Карманьйоли". Розпочинається Велика революція. Було, хай далеко не всім, дуже весело. Як немало його ровесників, Бонапарт сконцентрував у собі сплав революційного ентузіазму, мрій, піснi, дії. Тоді французька Нація творила собі суцільне свято зриванням фальшивих покровів, якими прикривалося поневолення остогидлої доби королів та їхніх фаворитів. Танцюймо "Карманьйоли", хай лунає грім гармат! Незабаром романтику-ентузіасту Наполеону судилося цю мрію перековувати у битвах на картч для військових перемог над ворогом. ...Ось він під Тулоном. 1793 рік. Ніч. Бура. Дощ. Штурм. Під ним убито коня, його поранено в ногу, контузило. Та він своїм нестримним поривом кидає в атаку солдатів. Перед тим розпорядився якнайкраще артилерією. Дії молодого офіцера "вище усіх похвал" (із військового донесення міністру). На ранок грає ясна зоря над морем та бухтою, яку залишають британські та іспанські бригади і фрегати. Вперше грає зоря його слави – наймолодшого генерала французької армії (йому 24). Над ним сліпуче сяють крила перемог. В нього є жінка. І він кохає її до божевілля. З його листа (писаного серед бойових наказів,

громів битви, свисту картч): "Коли вона мене не кохає, то мені нічого робити на землі!". До того ж, він автор декількох трактатів, художніх творів. "Вечеря в Бокері" – цікаве патріотичне оповідання, яке помітили політики в Парижі. Та чи не найважливіше, що в нього з'явилися справжні друзі: Дюрок, Жюно, Мюірон. Найкращі друзі на світі, які повірили в його зорю, ладні за ним в огонь і воду.

ФРАНЦУЗЬКА СВОБОДА ПОДАЄ РУКУ ІТАЛІЙСЬКІЙ

Іноді у напівсні мені вважається, як французька свобода – прекрасна героїчна жінка з барикад Делакруа – подає руку побитий жорстокими молотами Священної Римської імперії свободі італійській. В узяві 1796 рік. Саме за ідеєю Наполеона Бонапарта республіканська Франція переходить від оборони до наступу. Головнокомандуючим французькою італійською армією призначено його. Поруч з ним талановиті військовики, згадані вище і нові, такі як Массена, Мармон, Леклерк. Всі молоді і нестримні. Їхні військові колони линуць гірськими потоками. На прапорах і в душах мрія – утвердити ідеї Свободи, Рівності, Братерства, або... смерть у битвах. Ріволі, Арколь... Сонце перемог над старим світом, бригади, дивізії, вся армія молода і повна завзяття. Головнокомандуючий – серед них, разом з усіма у критичних ситуаціях. Особливо приємна йому ні з чим незрівнянна радість італійців – їхня

Вітчизна піднімається з колін! Хмільне Братерство... Радість і щастя... і горе поруч, бо вже гинуть талановиті та найдорожчі друзі. Ще будуть Маренго, Аустерліц, Іена. Світового рівня перемоги. Але ці перші – найбензешніші. Він умів не сковувати ініціативи, налаштовувати духовну напругу і тримати її у своїх друзів – найперших помічників, майбутніх маршалів Франції.

ДО ВЛАДИ!

...Ситуація – не позаздриш. Та він готовий до всього. Геть примарні плани піти до Індії, підняти повстання проти британського панування! Не до цього. Доводиться залишити Близький Схід та Африку, незавершеною єгипетську кампанію. В Парижі нелад. Вал за валом протиріччя. Є загроза республіці. Треба зупинити сповзання в провалля. У Бонапарта і його соратників уже визрів задум. Треба брати владу. У Бонапарта на борту фрегата "Мюірон" є трохи часу осмислити минуле.

...Аркольський міст (потім увійде у всі підручники військового мистецтва). Критичної миті, як завжди, у нього вибухає Божественна енергія... Вперед! За будь-яку ціну проскочити. Він з "триколором" зводить своїх солдатів (єдиним поривом душ і тіл!) під свист картч. На останніх метрах прямо йому в груди залп... Все! Кінець! Та Божою десницею... Мюірон блискавичною реакцією прикрив його собою. Часом, здається, над ними витає дух двадцятидворічного друга – найкращої людини його буття. За мить "Мюірон" зривається із якорів і, як на крилах, – до Франції! Хіба може бути неправедним діло, за яке віддають життя молоді з таким поривом?! Вони ніколи не зрадять тебе, друже, Мюіроне. Avant! Грім бурунів... Гуркіт віків! Париж клекоче. Протиріччя, парадокси на кожному кроці. Самопосвятна відданість революції, свободі. Крутість, егоїзм, пристосуванство поруч. У самій Директорії те саме. Директорія вже перезріла. Але падати не хоче. Директорія втратила чуття реальності. Куди котиться республіка?

Отже, переворот... Він наважується стати консулом. Необхідно взяти владу! Але ж владу не беруть, її захоплюють! Буває – обирають до влади за допомогою адмінресурсу тоді, коли кругом не нація, а населення, отара. Про те, як Наполеон став консулом, знову ж, є десятки досліджень. Можемо поміркувати вголос, чи правильно він зробив, ставши консулом, а потім вже й імператором. Він знав, на що йшов, знав, що влада може коштувати голови. Навіть серед найближчого оточення були противники і консульства, і, особливо, імператорства. А вже про Бурбонів і говорити нічого, посилілися інтриги, активізуються його противники, закордонні "колеги" йдуть ще далі: організують теракти та все нові антиреспубліканські коаліції.

Закінчення в наступному числі.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"

Замовлення №
Наклад 5 000
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.

Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.